

32001D0681

2001 9 17

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 247/24

KOMISIJOS SPRENDIMAS**2001 m. rugsėjo 7 d.****dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) įgyvendinimo rekomendacijų***(paskelbta dokumentu Nr. C(2001) 2504)***(tekstas svarbus EEE)**

(2001/681/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

NUSPRENDĖ:

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ⁽¹⁾, ypač į jo 2 straipsnio s punkto antrąją pastraipą, 3 straipsnio 3 dalies b punktą ir 8 straipsnį,

kadangi:

- (1) Reglamente (EB) Nr. 761/2001 nustatomi reikalavimai organizacijoms, dalyvaujančioms EMAS.
- (2) Reikėtų nustatyti rekomendacijas siekiant, kad visos valstybės narės Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 taikytų vienodai.
- (3) Reikia nustatyti konkrečius atvejus, kai gali būti sunku apibrėžti EMAS registracijai tinkamą subjektą, ir pateikti suderintą veiksmų planą, kuriuo derėtų vadovautis, susidarius tokiais padėčiais, taip pat išimtiniais atvejais, kai leidžiama registruoti subjektus, mažesnius negu teritorijos dalis.
- (4) Turėtų būti nustatytos rekomendacijos, kaip sudaryti EMAS registruotų organizacijų vertinimo programas, skirtas aplinkosaugos ataskaitoms ir tolesniems kasmetiniams atnaujinimams tvirtinti, taip pat numatytos išimtys, kai nesilaikoma principo kasmet tvirtinti atnaujintą variantą.
- (5) Taip pat reikia suderinti EMAS emblemos praktinio naudojimo tvarką ir užtikrinti, kad būtų sudarytas aiškus ir išsamus išimtinių atvejų, kai tam tikromis sąlygomis šią emblemą galima naudoti, sąrašas.
- (6) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka komiteto, įkurto laikantis Reglamento (EB) Nr. 761/2001 14 straipsnio, nuomonę,

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio s punkto antroje pastraipoje įvardyti subjektai registruojami kaip organizacija vadovaujantis I priede pateiktomis rekomendacijomis.

2 straipsnis

Atnaujintos organizacijų aplinkosaugos ataskaitos tvirtinamos taip, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 761/2001 3 straipsnio b punkte, vadovaujantis II priede pateiktomis rekomendacijomis.

3 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 761/2001 8 straipsnyje nurodyta EMAS emblema naudojama vadovaujantis III priede pateiktomis rekomendacijomis.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2001 m. rugsėjo 7 d.

Komisijos vardu

Margot WALLSTRÖM

Komisijos narė

⁽¹⁾ OL L 114, 2001 4 24, p. 1.

I PRIEDAS

REKOMENDACIJOS DĖL EMAS REGISTRACIJAI TINKAMO SUBJEKTO

(visos nuorodos į priedus yra nuorodos į Reglamento (EB) Nr. 761/2001 priedus, jeigu aiškiai nėra nurodyta kitaip)

Rekomendacijų tikslas

EMAS išplėtimas nuo jos tradicinio taikymo srities, apimančios pramonės ir gamybos sektorių, iki visų organizacijų, turinčių įtakos aplinkai, reiškia, kad daugelis skirtingų organizacinių subjektų galės būti registruojami EMAS. Šios rekomendacijos buvo parengtos remiantis Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio s punkto antruoju ir ketvirtuoju sakiniais bei 2 straipsnio t punktu, siekiant padėti organizacijoms, aplinkosaugos vertintojams ir kompetentingoms įstaigoms pasirinkti tinkamą subjektą, registruojamą kaip EMAS organizacija.

Registruojamas subjektas pasirenkamas atsižvelgiant į valdymo kontrolę ir geografinę vietą.

Subjektas, registruojamas kaip EMAS organizacija, turi būti vienoje valstybėje narėje. Jeigu organizaciją sudaro viena ar daugiau teritorijų, kiekviena teritorija, kuriai taikoma EMAS, turi atitikti visus EMAS reikalavimus, tarp jų ir reikalavimą nuolat gerinti aplinkosaugos veiksmingumą, kaip tai apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio b punkte.

Nustatyti tokių organizacijos struktūrų subjektai, kurie bus išsamiai aptarti įvairiose šio dokumento dalyse:

- 1) tik vienoje teritorijoje veikiančios organizacijos;
- 2) organizacijos, kurios išimtinėmis sąlygomis galėtų įregistruoti subjektą, mažesnę negu viena teritorija;
- 3) skirtingose teritorijose veikiančios organizacijos:
 - a) tiekiančios tokius pačius ar panašius produktus ar teikiančios tokias pačias ar panašias paslaugas,
 - b) tiekiančios skirtingus produktus ar teikiančios skirtingas paslaugas;
- 4) organizacijos, kurioms negalima tinkamai apibrėžti konkrečios teritorijos;
- 5) organizacijos, kontroliuojančios laikinas teritorijas;
- 6) savarankiškos organizacijos, registruojamos kaip viena bendra organizacija;
- 7) mažos įmonės, veikiančios apibrėžtoje didelėje teritorijoje ir gaminančios tokius pačius ar panašius produktus ar teikiančios tokias pačias ar panašias paslaugas;
- 8) vietos ir valstybinės valdžios įstaigos.

Iš pradžių EMAS dalyviai turi turėti omenyje, kad aplinkosaugos vertintojai ir prirėkus kompetentingos įstaigos gali turėti įtakos tariantis dėl registracijos siekiančio subjekto (žr. Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio s ir t punktus). Iš visų dalyvių vienodai reikalaujama pateikti aplinkosaugos ataskaitą, kurioje, be kitų dalykų, taip pat turi būti aiškus ir nedviprasmiškas EMAS įregistruojamos organizacijos aprašymas bei santrauka apie jos veiklą, produktus ir paslaugas, taip pat jos ryšiai su kokia nors pagrindine organizacija (žr. III priedo 3.2 punkto a papunktį). Šie reikalavimai yra susiję su kitais reikalavimais dėl valdymo kontrolės ir įtakos organizacijos aplinkosaugos aspektams (žr. I priedo A skirsnį, ypač jo 4.3.1 punktą ir I priedo B skirsnį).

Šiais reikalavimais siekiama užtikrinti, kad organizacija galėtų valdyti savo aplinkosaugos aspektus, kurie visose jos teritorijose dalyse daro didelį poveikį aplinkai. Dėl šios priežasties dalyviams patariama vadovautis aiškiais ir pagrįstais kriterijais renkantis registracijos siekiančios organizacijos teritorijas ar jų dalis. Taip elgdami jie iš anksto atsižvelgs į aplinkosaugos ataskaitos reikalavimus ir bus tinkamai pasirengę atsakyti į galimas užklaudas, ypač tas, kurias pateiks vertintojai ir kompetentingos įstaigos, taip pat ir į kitų suinteresuotų šalių užklaudas. Kompetentinga įstaiga neregistruoja, jeigu pasirinktasis registracijos siekiantis subjektas neatitinka Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio s ir t punktuose pateiktų ir šiose rekomendacijose paaiškintų apibrėžimų. Todėl, kilus abejonų, organizacija jau pradinėje aplinkosaugos vadybos sistemos (EMS) diegimo etape turėtų pasitarti su kompetentinga įstaiga.

Principai:

- skaidrumas,
- valdymo kontrolė,
- neturi būti pasirenkamos tik geros zonos,
- vieša atskaitomybė,
- vietinė atskaitomybė.

Sąvokos

„Organizacija“ — tai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio s punkte, viešoji arba privati, turinti savo funkcijas ir administraciją bendrovė, korporacija, firma, įmonė, institucija arba įstaiga ar jų dalis, ar susivienijimas.

„Teritorija“ — tai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio t punkte, visa atskiroje geografinėje vietoje esanti žemė, kurioje atliekama veiklą, produktus ir paslaugas kontroliuoja ir valdo organizacija. Į šią sąvoką įeina teritorijos visa infrastruktūra, įrenginiai ir medžiagos.

„Subjektas“ — tai teritorija ar padalinys, organizacija, organizacijos dalis ar organizacijų grupė, siekianti registracijos vienu registracijos numeriu.

1. TIK VIENOJE TERITORIJOJE VEIKIANČIOS ORGANIZACIJOS

Tik vienoje teritorijoje veikianti organizacija yra pats paprasčiausias atvejis, kadangi vadybos sritis ir geografinė vieta sutampa. EMAS I įregistruotos teritorijos patenka į šią kategoriją pagal Reglamento (EB) Nr. 761/2001 17 straipsnio 4 dalį.

Leistinių veiksmų pavyzdžiai:

- įmonė, veikianti vienoje teritorijoje, kurioje ji gamina ir vamzdžius, ir radijo imtuvus, gali įregistruoti tik vieną iš šių veiklos rūšių,
- drabužių siuvyklos valgyklos teritorija gali būti įregistruota atskirai.

Neleistinių veiksmų pavyzdžiai:

- farmacijos įmonė negali atskirai įregistruoti tik tos savo gamyklos dalies, kurioje gaminamas galutinis vartotojams tiekiamas produktas, neįtraukdama toje pačioje teritorijoje vykstančių šiai pramonės šakai būdingų pagrindinių gamybos procesų su tarpinėmis medžiagomis.

2. IŠIMTINĖS SUBJEKTO, MAŽESNIO NEGU VIENA TERITORIJA, REGISTRAVIMO SĄLYGOS

Jeigu organizacija svarsto galimybę įregistruoti už teritoriją mažesnę subjektą, jos sprendimas turi būti grindžiamas šiais principais. Pirma, išimtimi negalima naudotis siekiant išrinkti tai, kas parankiausia. Taigi neleidžiama įregistruoti tam tikrų unikalios gamybos proceso dalių, ketinant neįtraukti tų teritorijos dalių, kurios negali būti įregistruotos EMAS. Organizacija turi turėti galimybių pateikti įrodymų, kad ji įstengia stebėti ir valdyti visus savo svarbius aplinkosaugos aspektus ir įrodyti, kad registracijos siekiantis subjektas nėra specialiai išskirtas iš kitų didesnės teritorijos mažo veiksmingumo dalių.

Antra, turi būti laikomasi „vietinės atskaitomybės“ ir „viešosios atskaitomybės“ principų, nustatytų III priedo 3.7 punkte ir I priedo B skirsnio 2 ir 3 punktuose. Bendravimas su visuomene yra pagrindinis EMAS elementas. Dėl savo pačios interesų organizacija turėtų aiškiai ir suprantamai informuoti visuomenę apie konkrečios teritorijos aplinkosaugos veiksmingumą. Jeigu padalinys turi savo rinką, jam gali būti svarbu turėti galimybę naudoti emblemą savo skleidžiamoje komunikacijoje. Tačiau, jeigu mažesnis negu atitinkama teritorija subjektas pageidauja įsiregistruoti EMAS, jis turi aiškiai pranešti visuomenei, kad teritorijoje pagal EMAS valdoma tik dalis organizacijos veiklos, nes dažniausiai visas operacijas vienoje teritorijoje visuomenė suvokia kaip vieną nedalomą visumą. Organizacija atsako už aiškų bendravimą su aplinka ir turi imtis tinkamų veiksmų, kad neklaidintų visuomenės.

Remiantis šiais principais, už teritoriją mažesnis subjektas gali būti registruojamas atskirai, jeigu:

- padalinys aiškiai apibrėžė savo produktus, paslaugas ar veiklą bei aplinkosaugos aspektus, o padalinio poveikį galima aiškiai nustatyti ir atskirti nuo kitų, neregistruotų teritorijos dalių poveikio,
- padalinys turi savo vadybą ir administraciją, kompetentingą užtikrinti, kad padalinys būtų įgaliotas organizuoti ir valdyti savo EMS, poveikį aplinkai ir pagal savo atsakomybę imtis priemonių padėčiai ištaisyti. To įrodymai gali būti pateikti teisinio statuso apibrėžime, registracijos prekybos rūmuose dokumentuose, organizacijos schemose, pagrindinės organizacijos ataskaitose, paties padalinio rašytiniuose dokumentuose,
- padaliniui išduotose leidimuose ar aplinkosaugos licencijose nustatytos aiškios padalinio prievolės laikytis reikalavimų.

Teritorijos negalima skaidyti, jeigu:

- atskirtas subjektas atlieka tik teritorijoje atliekamos veiklos dalį, kurios aplinkosaugos aspektai ir poveikis nėra tipingas visai teritorijoje atliekamai veiklai,
- žvelgiant iš šalies nėra aišku, kuri teritorijoje atliekamos veiklos dalis yra valdoma pagal EMS ir kodėl būtent ši dalis buvo išskirta iš kitos teritorijoje atliekamos veiklos.

Ypač šiuo atveju būtina aiškiai nustatyti, ką turi pateikti pati organizacija ir kas turi būti pateikta jai. Savo EMS organizacija taip pat turi atsižvelgti į sąsajas su paslaugomis ir veikla, kuri nevisiškai patenka į EMS sritį. Pavyzdžiui, turi įvertinti teritorijoje esančios bendros infrastruktūros, pavyzdžiui, bendros atliekų šalinimo sistemos ar nuotekų apdorojimo įrenginių aplinkosaugos aspektus ir poveikį bei įtraukti juos į savo aplinkosaugos programą ir nuolatinio tobulinimo procesą.

3. SKIRTINGOSE TERITORIJOSE VEIKIANČIOS ORGANIZACIJOS

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 dalyviai atskiras teritorijas vis dar gali registruoti arba kaip „organizaciją“ (apibrėžtą 2 straipsnio s punkte), arba kaip jos dalį, arba kaip jų junginį. Visais atvejais visi dalyviai turi nuolat gerinti veiksmingumą savo svarbių aspektų ir poveikio srityse remdamiesi savo politika, programa ir uždaviniais. Dalyviai, registruojantys kelias teritorijas kaip vieną organizaciją, taip pat turi atsižvelgti į 2 dalies b punkto, I priedo B skirsnio 2 punkto ir III priedo 3.7 punkto reikalavimus ir sugebėti pagrįstai paaiškinti, kodėl veiksmingumas akivaizdžiai padidėjo ne kiekvienoje jų teritorijoje.

EMAS registracijos siekiančios privačios ar viešosios organizacijos, be paaiškinimo ir pagrindimo, kodėl jos pasirinko kurią nors teritoriją ar jų junginį, taip pat turėtų būti pasirengusios paaiškinti savo suinteresuotoms šalims apie savo ketinimus dėl dar neįregistruotų teritorijų ir tuos paaiškinimus pagrįsti.

3.1. Tiekiančios tokius pačius ar panašius produktus ar teikiančios tokias pačias ar panašias paslaugas

Tam, kad būtų suteiktas vienas „registracijos numeris“, organizacija turėtų sugebėti vertintojui įrodyti, kad jos aplinkosaugos vadybos tvarka ir politika nuosekliai taikoma visose teritorijose. Šios kategorijos organizacijoms dažnai būdinga bendra jų veiklos skirtingose teritorijose vadybos tvarka, pavyzdžiui, bendras aplinkosaugos vadybos vadovas. Dėl šios priežasties atskirose teritorijose galima sumažinti vertinimo apimtį, jeigu organizacija gali įrodyti, kad visose savo teritorijose ji visiškai valdo visą vadybą.

Jeigu teritorijoje atliekamos veiklos aplinkosaugos aspektai ir poveikis yra panašūs, valdomi taikant panašią aplinkosaugos vadybos sistemą, o pati veikla atliekama tose pačiose struktūrose, pavyzdžiui, filialuose, biuruose ar gamybinėse patalpose, tada gali būti įmanoma pasirinktinai patikrinti keletą skirtingų teritorijų. Pavyzdžius reikia pasirinkti taip, kad vertintojas susidarytų tipišką ir išsamų organizacijos aplinkosaugos veiksmingumo vaizdą ir galėtų patikrinti duomenų patikimumą ir vietinę atskaitomybę.

Turėtų būti taikoma tinkama pavyzdžių pasirinkimo tvarka ⁽¹⁾, o vertintojai, rinkdamiesi į vertinimo programą įtraukiamas teritorijas, turėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius:

- aplinkosaugos politiką ir programą,
- EMS sudėtingumą, tiesioginių ir netiesioginių aplinkosaugos aspektų ir poveikio svarbą ir potencialią sąveiką su jautriomis aplinkomis,
- teritorijoje taikomos EMS brandą,
- suinteresuotų šalių nuomones (skundus, viešąjį interesą teritorijoje),
- organizacijos darbuotojų paskirstymą teritorijoje,
- bet kokią darbą pamainomis,
- praityje iškilusias aplinkosaugos problemas,
- ankstesnių vertinimų ir vidaus audito rezultatus.

Pasibaigus vienam vertinimo ciklą laikotarpiui, turi būti patikrintos visos teritorijos. Per pirmąjį vertinimą ir per kiekvieną tolesnį vertinimo ciklą į vertinimo programą turi būti įtraukiama centrinė buveinė.

Organizacijos ir vertintojai turi įsidėmėti, kad, jeigu su atskira geografine vieta siejamas didelis poveikis aplinkai, visos tos teritorijos turi būti įvertintos atskirai, o atitinkami aplinkosaugos duomenys, siejami su dideliu poveikiu aplinkai, turi būti pateikiami aplinkosaugos ataskaitoje laikantis „vietinės atskaitomybės“ principų.

Teritorija turi būti įvertinta atskirai, jeigu:

- teritorijoje atliekamos veiklos ar operacijų apimtis, mastas ir pobūdis buvo pripažinti svarbiais,
- vidaus audito ir vadybos patikrinimo metu nustatyta, kad reikia imtis priemonių padėčiai taisyti,
- po paskutinio vertinimo teritorijos aplinkosaugos vadybos sistemoje ar operacijose įvyko esminių pokyčių,
- arba, jeigu teritorija labai skiriasi nuo kitų organizacijos teritorijų:
 - dydžiu ir darbo tvarka,
 - tiesioginiais ir netiesioginiais aplinkosaugos aspektais ir poveikiu (tipas ir svarba),
 - jos aplinkos jautriu,
 - taikomais teisiniais reikalavimais,
 - jos vietos EMS struktūra ir (arba) vietine vadybos sistema,
 - teritorijoje atliekamos veiklos ar operacijų apimtimi, mastu ir pobūdžiu.

Organizacijos turėtų atsižvelgti į riziką netekti bendros visų teritorijų registracijos, pažeidus teisinių nuostatų reikalavimus tik vienoje teritorijoje. Atsižvelgdamos į šią riziką organizacijos gali papildomai įregistruoti šias konkrečias vietas atskirai. Kitaip, negu numatyta vertinimo tvarkoje, pagal III priedą bandomųjų pavyzdžių pasirinkimo metodu vidaus audito metu paprastai galima netaikyti.

⁽¹⁾ — ISO/IEC rekomendacija 66.
 — EA — 7/02.
 — Kiti tarptautiniai ir nacionaliniai teisės aktai ir rekomendacijos.

Pavyzdžiai:

- bankai,
- kelionių agentūros,
- mažmeninės prekybos grandinės,
- konsultantai.

3.2. Tiekiančios skirtingus produktus ar teikiančios skirtingas paslaugas

Šiais atvejais vertintojas negali taikyti pavyzdžių pasirinkimo metodo, nes kiekvienoje teritorijoje gamybos procedūros ir poveikis bus skirtingi. Organizacija pati turi pasirinkti, ar ji pageidauja registruoti kiekvieną teritoriją atskirai, ar savo teritorijas įregistruoti vienu bendru registracijos numeriu.

Neatsižvelgiant į tai, ar organizacija pageidauja vienos bendros, ar atskiros kiekvienos teritorijos registracijos, reikia atsižvelgti į keletą dalykų, tarp jų į:

- poreikį išanalizuoti visoms toms skirtingoms vietoms būdingus aplinkosaugos aspektus ir poveikį,
- atitinkamą jų valdymo kontrolę,
- aplinkosaugos politiką ir programas, kuriose laikomasi vietinės atskaitomybės principo.

Šiuo atveju vertinamos visos teritorijos, o atitinkami aplinkosaugos duomenys atskirai pateikiami aplinkosaugos ataskaitoje (žr. III priedo 3.7 punktą ir rekomendacijas dėl aplinkosaugos ataskaitos (šio sprendimo II priedas)).

Netgi ir šiuo atveju organizacija, pageidaujanti įregistruoti kelias ar visas savo teritorijas bendru registracijos numeriu, turi suvokti, kad, vienoje teritorijoje (vietoje) padariusi pažeidimą, rizikuoja netekti bendros registracijos.

Gali atsitikti taip, kad organizacija iš pradžių įregistruos pavienes savo teritorijas, o vėliau susies jas vienu registracijos numeriu ir taip sujungs į vieną organizaciją.

Pavyzdžiai:

- energijos gamyba,
- mechaninių sudėtinių dalių gamyba,
- chemijos pramonės įmonės,
- atliekų šalinimas.

Požymiai:

- įmonės ir teritorijos aplinkosaugos politikos suderinamumas,
- apie didelį vietinį poveikį turi būti pranešama aplinkosaugos ataskaitoje,
- skirtingų teritorijų aplinkosaugos aspektų sąveika,
- įmonės valdoma vietos EMS,
- kiekviena teritorija gali būti registruojama atskirai,
- bendros registracijos netenkama padarius pažeidimą vienoje teritorijoje.

4. ORGANIZACIJA, KURIAI NEGALIMA TINKAMAI APIBRĖŽTI KONKREČIOS TERITORIJOS

Organizacijų, kurioms negalima lengvai nustatyti teritorijos, atveju kilus abejonių ypač svarbu, kad ir organizacija, ir vertintojai pasitartų su kompetentinga įstaiga, ar pasirinktasis subjektas yra tinkamas registruoti pagal EMAS principus.

Šiuo atveju būtina aiškiai apibrėžti operacijų ir infrastruktūros sritį, visapusiškai ją integruoti į vadybos sistemą ir tiksliai aprašyti aplinkosaugos ataskaitoje. Šiose organizacijose ypač svarbu, kad atsakomybė už svarbius aplinkosaugos aspektus būtų aiškiai apibrėžta ir kad vertintojui būtų pateikta įrodymų, jog organizacijoje galioja tinkama tvarka tokiems aspektams valdyti. Kadangi šios organizacijos paprastai veikia didelėse teritorijose, taip pat ir miestuose bei didmiesčių zonose, organizacija prirėikus turi pateikti įrodymų, kad ji:

- atsižvelgė į aplinkai ir gyventojams kylančią riziką,
- patvirtino atitinkamus planus, kaip pranešti gyventojams, kaip jiems derėtų elgtis įvykus avarijai,
- parengė susistemintą informaciją apie taršos lygį,
- atsižvelgė į jos valdomą infrastruktūrą.

Būna, kad organizacijos, nors ir valdančios apibrėžtoje zonoje esančias skirtingas teritorijas, negali kiekvienos teritorijos eksploatuoti atskirai, o skirtingų teritorijų poveikis aplinkai yra susijęs. Tada registruojant EMAS atskiros teritorijos turi būti laikomos viena organizacija.

Pavyzdžiai:

- paslaugų paskirstymas (šiluma, vanduo, dujos, elektra ir pan.),
- telekomunikacijos,
- transportas,
- atliekų rinkimas.

5. ORGANIZACIJOS, KONTROLIUOJANČIOS LAIKINAS TERITORIJAS

Jeigu organizacijos vykdo operacijas nenuosavose teritorijose apibrėžtais laiko tarpais, vertintojas patikrina organizacijos vadybos sistemą ir jos aplinkosaugos veiksmingumą pasirinktose laikinose teritorijose, iš kurių turi matytis tipiškas organizacijos aplinkosaugos vadybos pajėgumas. Vertintojas, pasirinktose teritorijose tikrindamas procedūrų veiksmingumą, turi taikyti tinkamus pavyzdžių auditui pasirinkimo metodus.

Organizacija pateikia įrodymų, kad taikomos konkrečioms vietoms, kuriose ji turi laikinai veikti, tinkamos patvirtintos procedūros ir technologijos.

Prirėikus į šias procedūras turėtų būti įtraukti bent tokie dalykai:

- atitinkama technologija ir mokymas,
- tinkama teritorijos aplinkosaugos analizė prieš pradėdant veiklą,
- numatomos ateityje veiklos aplinkosaugos padarinių analizė,
- tos zonos gyventojų ir vietos valdžios institucijų informavimas apie atitinkamus aplinkosaugos aspektus, susijusius su veiklos planu, ir nustatytus atitinkamus sprendimus,
- atstatomųjų veiksmų planai ar sprendimai atitinkamos zonos aplinkos būklei pagerinti baigus veiklą.

Laikinosios teritorijos atliekant vertinimą tikrinamos atsitiktine tvarka. Registruojama ne tik jų vieta, bet ir jose atliekama veikla.

Pavyzdžiai:

- statybos įmonės,
- valymo įmonės,
- paslaugų teikėjai,
- taršos šalinimo tarnybos,
- cirkai.

6. SAVARANKIŠKOS ORGANIZACIJOS, VEIKIANČIOS APIBRĖŽTOJE ZONOJE IR REGISTRUOTOS KAIP VIENA BENDRA ORGANIZACIJA

Turėtų būti atsižvelgta į tai, kad šalia didelės teritorijos gyvenantys žmonės, vietos valdžios institucijos ir aplinkosaugos tarnybos yra labai suinteresuotos, kad visai zonai galėtų bendros atsakomybės viena aplinkosaugos programa. Savarankiškos įmonės gali sutelkti išteklius, siekdamos bendros EMAS registracijos. Pagal taisyklės tai leidžiama, kadangi sąvoka „organizacija“ įvardija viešąją arba privačią, turinčią savo funkcijas ir administraciją bendrovę, korporaciją, firmą, įmonę, instituciją arba įstaigą ar jų dalį, ar susivienijimą.

Šiais atvejais dalyvaujančios organizacijos tam, kad būtų įregistruotos kaip viena bendra organizacija, turi sugebėti parodyti bendrą atsakomybę (veiklos strategiją, tvarką ir pan.) už svarbių aplinkosaugos aspektų ir poveikio aplinkai vadybą ir ypač už tikslų ir siekių nustatymą bei padėties taisymo priemonių apibrėžimą. Kartu organizuojantys savo EMS ir gaunantys bendrą registraciją privalo įrodyti, kad nuolat gerėja jų veiksmingumas, susijęs su svarbiais aspektais ir poveikiu, kaip tai numatyta jų politikoje, siekiuose ir programoje. Jeigu kelios teritorijos registruojamos kaip viena organizacija, taip pat būtina atsižvelgti į Reglamento (EB) Nr. 761/2001 2 straipsnio b punkto, I priedo B skirsnio 2 punkto ir III priedo 3.7 punkto reikalavimus ir sugebėti pagrįstai paaiškinti, kodėl veiksmingumas akivaizdžiai nepadidėjo kiekvienoje teritorijoje.

Turėtų būti pabrėžta, kad emblemą gali naudoti tik EMAS registruota organizacija, taigi, kai yra verslo kompleksas, emblemą galima naudoti tik kartu su to verslo komplekso pavadinimu. Be kuriuo atveju pavienei organizacijai, be verslo komplekso registracijos, dar galėtų būti suteikta atskira registracija.

Pavyzdžiai:

- nedidelė pramonės zona,
- laisvalaikio kompleksas,
- verslo kompleksas.

Požymiai:

- bendra aplinkosaugos politika ir programa,
- bendra vadybos atsakomybė,
- bendros registracijos netenkama padarius pažeidimą tik vienoje teritorijoje.

7. ATSKIROS REGISTRACIJOS SIEKIANČIOS MAŽOS ĮMONĖS, VEIKIANČIOS APIBRĖŽTOJE DIDELĖJE TERITORIJOJE IR GAMINANČIOS TOKIUS PAČIUS AR PANAŠIUS PRODUKTUS AR TEIKIANČIOS TOKIAS PAČIAS AR PANAŠIAS PASLAUGAS

Reglamento (EB) Nr. 761/2001 11 straipsnio 1 dalyje sakoma „...Skatindamos dalyvauti MVĮ, įskaitant aiškiai apibrėžtose geografinėse teritorijose sutelktas įmones, vietos valdžios institucijos kartu su pramonės asociacijomis, prekybos rūmais ir suinteresuotomis šalimis gali teikti pagalbą nustatant svarbaus poveikio aplinkai atvejus. Tuo gali pasinaudoti MVĮ, rengdamos savo aplinkosaugos programas ir apibrėždamos savo EMAS vadybos sistemos tikslus ir uždavinius...“.

Šiose geografinėse teritorijose MVĮ (kurios labai dažnai gali taikyti bendras technologijas, tuos pačius gamybos metodus ir turėti beveik tokias pačias organizacijas ir vadybos sistemas) būtinai turi:

- atsižvelgti į jų gamybos procesų suvestinį poveikį,
- vietos lygiu dėl savo aplinkosaugos problemų bendrauti su ta pačia bendruomene, tomis pačiomis institucijomis ir tomis pačiomis aplinkosaugos kontrolės įstaigomis. Jų aplinkos kokybės poreikis iš tikrųjų yra toks pat,
- atsižvelgti į jų daromo poveikio aplinkai ir kitų pramonės įmonių, veikiančių toje geografinėje teritorijoje, taip pat viešųjų paslaugų įmonių bei civilių gyventojų daromo poveikio aplinkai sąveiką.

Kita vertus, jos turi galimybę:

- ieškoti bendrų jų aplinkosaugos problemų sprendimų (didinant taršos mažinimo įrenginių veiksmingumą, įveikiant kultūrinius suvaržymus ar šalinant jų aplinkosaugos vadybos trūkumus ir pan.),
- teikti viena kitai pagalbą, pavyzdžiui:
 - keisdamosi aplinkosaugos aspektų ir poveikio aplinkai nustatymo patirtimi,
 - kartu rengdamos aplinkosaugos politikos ir programos projektą,
 - viena kitos organizacijoje atlikdamos vidaus auditą, kad būtų galima lengviau nustatyti aplinkosaugos aspektus ir poveikį aplinkai,
 - samdydamos bendrą konsultantą aplinkosaugos klausimais,
 - naudodamosi ta pačia infrastruktūra įvairaus poveikio aplinkai vadybai, pavyzdžiui, nuotekų valymo, šiukšlių deginimo įrenginiais, sąvartynais ir pan., bei tam tikslui įkurdamos konkrečias organizacijas, pavyzdžiui, konsorciumus,
 - ir bendromis pastangomis įdiegdamos EMS, samdydamos tą patį vertintoją ir taip dėl EMS panašumų palengvindamos vertinimo ir patvirtinimo procesą bei sumažindamos atitinkamas sąnaudas,
- dalyvauti vietos aplinkosaugos projektuose, pavyzdžiui „Darbotvarkė 21“ procesuose (vietos ar regiono valdžios institucijos arba pramonės organizacijos gali remti tokią veiklą padėdamos kurti tinklus).

Atsižvelgus į pirmiau pateiktas aplinkybes, apibrėžta bendroji programa, kurią remdamosi pradine visos teritorijos aplinkosaugos analize turi atlikti vietos valdžios institucijos, pramonės asociacijos ir prekybos rūmai, yra labai naudinga parengtinė priemonė MVĮ siekiant EMAS.

Taigi teritorijos aplinkosaugos programa turėtų būti aiškiai nustatyta, paskelbta ir priimta visų suinteresuotų šalių, ja turėtų būti siekiama akivaizdžiai pagerinti visos teritorijos aplinkos būklę.

Patvirtinus ir pripažinus aplinkosaugos tikslus ir uždavinius, kiekviena organizacija (MVĮ, viešųjų paslaugų įmonės, vietos valdžios institucijos ir pan.) galėtų savo noru ir laikydamosi EMAS nustatytos tvarkos numatyti priemones, būtinas, kad ji pati atitiktų Reglamento (EB) Nr. 761/2001 reikalavimus, ir siekti atskiros registracijos.

Tokiu atveju vertintojas turėtų įvertinti, ar aplinkosaugos vadybos sistema pajėgi užtikrinti, kad kiekviena atskira organizacija pasieks konkrečius tikslus ir įvykdys uždavinius, keliamus jai bendrojoje programoje, ir kad bus pasiekti visai teritorijai numatyti tikslai ir uždaviniai. Aplinkosaugos ataskaitoje, papildomai prie EMAS reikalaujamo turinio, turi būti aiškiai nustatytas konkrečios organizacijos indėlis vykdant visos aplinkosaugos programos uždavinius.

Pavyzdžiai:

- pramonės rajonai,
- turizmo zonos,
- parduotuvių zonos,

Požymiai:

- tarpininkaujančios įstaigos įsteigimas,
- techninio ir ekonominio pagrindimo patvirtinimas,
- nepriklausomas bendrų aplinkosaugos tikslų ir uždavinių įvertinimas,
- dalyvavimas vietinėje „Darbotvarkė 21“ programoje.

8. VIETOS IR VALSTYBINĖS VALDŽIOS ĮSTAIGOS

Jeigu EMAS registracijos siekianti organizacija yra viešoji įstaiga, svarbu pabrėžti, kad netiesioginiai aplinkosaugos aspektai, pavyzdžiui, tie, kurie yra institucijos vykdomos politikos padarinys, gali būti patys svarbiausi, todėl turi būti svarstomi ne tik organizacinės valdymo struktūros ir atitinkamų tiesioginių aplinkosaugos aspektų klausimai.

Viešosios administracijos įstaigos politinė atsakomybė tikrai susijusi su teritorijos valdymu ir gyventojų, už kuriuos ji yra atsakinga, gyvenimo kokybe, dabartimi ir ateitimi.

Kai kurių vietos valdžios institucijų atveju, dėl valdymo ir aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti, sudėtingumo, gali būti priimtina atskira tokių organizacijų dalių registracija. Tada visuomenei skirta informacija ir emblemos naudojimas turi būti nedviprasmiškas ir aiškiai siejamas tik su konkrečiu registruotu filialu ar padaliniu.

Patartina, kad tokios organizacijos patvirtintų standartinę aplinkosaugos politiką, kuria galėtų vadovautis kiekviena organizacijos dalis.

Pavyzdžiai:

- vietos valdžios institucijos,
- ministerijos,
- vyriausybės tarnybos,
- vietinė „Darbotvarkė 21“.

Požymiai:

- konsultacijos su piliečiais ir jų pritarimas,
- ekonominės plėtos ir aplinkosaugos suderinamumas,
- alternatyvių strateginių kelių ir atitinkamų prioritetų įvertinimas,
- teritoriniai planai ir atitinkami pamatuojami tikslai bei susijusi atsakomybė,
- nuolatinis aplinkosaugos plano vertinimas ir stebėseną,
- tinkama laisvų privačių iniciatyvų ir socialinių reikmių pusiausvyra,
- piliečių ir ūkio subjektų švietimas.

II PRIEDAS

REKOMENDACIJOS DĖL VERTINIMO, PATVIRTINIMO IR AUDITO DAŽNUMO

(visos nuorodos į priedus yra nuorodos į Reglamento (EB) Nr. 761/2001 priedus, jeigu aiškiai nėra nurodyta kitaip)

1. ĮŽANGA

Po pirmojo įvertinimo EMAS reikalauja, kad vertintojas kartu su organizacija parengtų ir suderintų ne ilgesnę kaip 36 mėnesių trukmės vertinimo programą. Po pirmojo aplinkosaugos ataskaitos patvirtinimo EMAS taip pat reikalauja, kad ta informacija būtų kasmet atnaujinama, ir kad visi pakeitimai būtų kasmet patvirtinami, išskyrus tam tikromis aplinkybėmis. Šiose rekomendacijose įvardijami dalykai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant vertinimo programą, taip pat nustatoma, kada gali būti leidžiama nesilaikyti reikalavimo kasmet atnaujinti aplinkosaugos ataskaitoje pateikiamą informaciją. Taip pat pateikiama rekomendacijų dėl vidaus audito dažnumo.

Aiškumo sumetimais šioje rekomendacijoje vartojamos tokios sąvokos:

„Vertinimas“ — tai aplinkosaugos vertintojo atliekamas įvertinimas (auditas) siekiant užtikrinti, kad organizacijos aplinkosaugos politika, vadybos sistema ir audito tvarka atitiktų Reglamento (EB) Nr. 761/2001 reikalavimus. Vertinimo metu lankomasi organizacijoje, nagrinėjami dokumentai ir įrašai bei apklausiami darbuotojai.

„Patvirtinimas“ — tai aplinkosaugos vertintojo atliekamas įvertinimas siekiant patikrinti, ar organizacijos aplinkosaugos ataskaitoje pateikta informacija ir duomenys yra patikimi, tikri ir teisingi bei atitinka III priedo 3.2 punkte nustatytus reikalavimus.

2. VERTINIMO PROGRAMA

2.1. Reikalavimas

Tardamasis su organizacija vertintojas parengia programą, užtikrinančią, kad visi dalykai, reikalingi EMAS registracijai, būtų įvertinti ne vėliau kaip per 36 mėnesius (V priedas, 5.6 punktas).

2.2. Tikslas

Šis reikalavimas skirtas organizacijos vadovybei ir suinteresuotoms šalims užtikrinti, kad aplinkosaugos politika, vadybos sistema, tvarka, informacija, duomenų matavimas ir stebėseną atitinka Reglamento (EB) Nr. 761/2001 reikalavimus. Nuolatinis vertintojo ir organizacijos bendradarbiavimas padeda užsitikrinti patikimumą ir EMAS klientų pasitikėjimą, taip pat stiprina ir pačią sistemą. Siekiant užtikrinti, kad organizacijos EMS ir aplinkosaugos veiksmingumas būtų nuolat prižiūrimas, tinkama darbo tvarka būtų tokia, pagal kurią vertinimas būtų organizuotas taip, kad kasmet būtų įvertinama trečdalis organizacijos veiklos, taip daugiausiai per 36 mėnesius įvertinant visą jos veiklą. Dėl to taip pat padidės vertintojo pasitikėjimas aplinkosaugos ataskaitoje pateikiamos informacijos tikslumu, tikrumu ir patikimumu.

Tačiau mažose organizacijose ir įmonėse (žr. apibrėžimą toliau) įvertinimas gali būti atliekamas per vieną apsilankymą tokiu dažnumu, dėl kurio vertintojas ir organizacija susitarė, tačiau ne rečiau kaip kartą per 36 mėnesius vertinant visą sistemą.

Mažos organizacijos ar įmonės apibrėžimas

„Maža įmonė“ apibrėžiama kaip įmonė:

- kurioje dirba mažiau kaip 50 darbuotojų ir
- kurios
 - metinė apyvarta neviršija 7 milijonų eurų arba
 - metinio balanso suma neviršija 5 milijonų eurų

- ir kurios 25 % ar daugiau kapitalo ar balsavimo teisių nevaldo viena įmonė ar kelios įmonės bendrai.

2.3. Rekomendacijos

Vertintojas parengia ir suderina vertinimo programą tik tada, kai yra atliktas visas pirminis vertinimas ir patvirtinta aplinkosaugos ataskaita. Rengdamas vertinimo programą vertintojas turėtų atsižvelgti į:

- vidaus audito programos pakankumą ir patikimumą, taip pat vidaus audito dažnumą,
- EMS sudėtingumą,
- aplinkosaugos politiką,
- organizacijos veiklos, produktų ir paslaugų apimtį, mastą ir pobūdį,
- tiesioginių ir netiesioginių organizacijos aplinkosaugos aspektų, kuriuos ji valdo arba kuriems ji gali turėti įtakos, svarbą,
- duomenų ir informacijos valdymo ir paieškos sistemos pakankumą, kiek tai susiję su aplinkosaugos ataskaitoje pateikiamais duomenimis ir informacija,
- praeityje pasitaikiusias aplinkosaugos problemas,
- veiklos, kuriai taikomos aplinkosaugos taisyklės, mastą,
- ankstesnių patikrinimų rezultatus,
- organizacijos patirtį vykdant EMAS reikalavimus.

Vertintojas, vertindamas EMAS reglamento reikalavimų atitikti, gali remtis arba organizacijos funkcijomis, veikla, produktais ir paslaugomis, arba aplinkosaugos aspektais, kuriuos organizacija tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai valdo ir turi jiems įtakos.

Vertinant organizacijas, kurioms išduotas standarto EN ISO 14001 (ar bet kurio kito aplinkosaugos standarto) atitikties liudijimas, pripažintas Reglamento (EB) Nr. 791/2001 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, reikia atsižvelgti tik į tuos dalykus, kurie neaptariami pripažintame standarte. Tokiais atvejais vertintojas, rengdamas vertinimo programą, turėtų atsižvelgti į EN ISO 14001 priežiūros programą bei, jeigu galima, stengtis kiek įmanoma toliau į ateitį suderinti apsilankymus vertinimo tikslais, kad be reikalo nebūtų eikvojama organizacijos lėšų ir prarandama laiko. Tačiau vertinimo eiga skirsis nuo apsilankymų priežiūros tikslais, siekiant EN ISO 14001 atitikties liudijimo, eigos. Konkrečiau, į vertinimo eigą įtraukiami papildomi punktai, įvardyti I priede.

3. APLINKOSAUGOS INFORMACIJOS ATNAUJINIMAS

3.1. Reikalavimai

Reglamento (EB) Nr. 791/2001 3 straipsnio 3 dalies b punkte yra nustatyta, kad organizacija, norėdama išlaikyti savo registraciją EMAS: „pateikia kompetentingai įstaigai kasmet atnaujinamus patvirtintus savo aplinkosaugos ataskaitos duomenis ir juos viešai skelbia. Išlygos dėl duomenų atnaujinimo dažnumo gali būti daromos esant Komisijos rekomendacijose numatytoms aplinkybėms, kurios tvirtinamos 14 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka, visų pirma Komisijos rekomendacijoje 96/280/EB ⁽¹⁾ nurodytų nedidelių organizacijų ir mažų įmonių atžvilgiu ir tais atvejais, kai aplinkosaugos vadybos sistemoje neįvyksta jokių funkcinų pokyčių“.

III priede 3.4 punkte dėl visuomenei prieinamos informacijos rengimo sakoma: „Organizacija kasmet atnaujinama 3.2 dalyje nurodytą informaciją, o padarytus pakeitimus patvirtina aplinkosaugos vertintojas. Tam tikrais atvejais, kurie nurodyti Komisijos rekomendacijose <...> informaciją galima atnaujinti kitokiu dažnumu...“.

(1) OL L 107, 1996 4 30, p. 4.

Tai pakartojama V priedo 5.6 punkte, kuriame sakoma: „...Be to, aplinkosaugos vertintojas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių patvirtina atnaujintą aplinkosaugos ataskaitos medžiagą. Tais atvejais, kurie yra nustatyti Komisijos rekomendacijoje <...> informacija gali būti atnaujinama ir kitokiu dažnumu...“.

3.2. Rekomendacijos

Įprasta tvarka aplinkosaugos ataskaitos informacija atnaujinama, o pakeitimai patvirtinami kartą per metus. Laikantis rentablesnės ir tinkamesnės darbo tvarkos aplinkosaugos ataskaitos vertinimas turi būti suderintas su vykdoma vertinimo programa. Vertinimo trukmė, darbo sąnaudos ir išlaidos priklausys nuo duomenų ir informacijos valdymo bei paieškos sistemos, naudotos aplinkosaugos ataskaitai parengti, kokybės.

Paprastai organizacijos veiksmingumo duomenys ir informacija (III priedo 3.2 punkto e papunktis) keisis kasmet ir turės būti atnaujinami aplinkosaugos ataskaitoje, nors patvirtinti reikės tik pakeitimus. Atnaujinant aplinkosaugos ataskaitos informaciją nebūtina kiekvienais metais skelbti naują aplinkosaugos ataskaitą, paprasčiausiai reikia naują informaciją paskelbti viešai. EMAS tikslas yra skatinti viešai skelbti patikimą informaciją apie aplinkosaugos veiksmingumo pagerinimą. Tai galima padaryti, pavyzdžiui, parengiant atskirą, savarankišką aplinkosaugos ataskaitą arba įtraukiant tokią informaciją į buhalterines ataskaitas, atspausdinant popieriuje arba skelbiant interneto tinklapyje. r. Komisijos rekomendacijas dėl aplinkosaugos ataskaitos, pateiktas Komisijos rekomendacijos 2001/680/EB I priede (1).

Mažų įmonių ir organizacijų nereikalaujama skelbti atnaujintą informaciją brangiai kainuojančiame blizgaus popieriaus leidinyje, Reglamente (EB) Nr. 761/2001 šioms organizacijoms leidžiama rečiau atnaujinti savo informaciją ir ją patvirtinti. Taigi tik šios organizacijos atleidžiamos nuo prievolės kasmet patvirtinti atnaujintą informaciją (žr. toliau pateikiamus pavyzdžius), išskyrus atvejus, kai:

- dėl jų veiklos, produktų ir paslaugų aplinkai kyla didelis pavojus arba
- jų aplinkosaugos vadybos sistemoje įvyksta didelių darbo tvarkos pokyčių arba
- jų veiklai, produktams ir paslaugoms keliami dideli teisiniai reikalavimai arba
- jos susiduria su dideliais sunkumais vietoje.

Pastaraisiais atvejais vertintojas reikalauja pateikti patvirtintus kasmetinius aplinkosaugos ataskaitos informacijos atnaujinimus.

Jeigu aplinkosaugos ataskaitos informacija nėra atnaujinama kasmet, tada ją atnaujinti reikėtų ne rečiau kaip kartą per 36 mėnesius.

Pavyzdžiai:

- nedidelės kepyklos,
- vaikų darželiai,
- pavieniai mažmeniniai prekybos taškai.

3.3. Aplinkosaugos ataskaitų ištraukų patvirtinimas

Organizacijos gali norėti kartu su EMAS emblema skelbti savo aplinkosaugos ataskaitų ištraukas. Galimi tokias aplinkybes iliustruojantys pavyzdžiai:

- patvirtintų duomenų apie į aplinką išskiriamas medžiagas teikimas aplinkosaugos kontrolės įstaigai,
- informavimas apie į aplinką išskiriamo anglies dvideginio kiekį pagal nacionalines klimato pokyčių stabdymo programas,
- teisinių reikalavimų viešai skelbti aplinkosaugos informaciją akcininkams ir pensijų fondams vykdymas.

(1) OL L 247, 2001 9 17, p. 3.

Organizacija kartu su emblema skelbia tik naujausios patvirtintos aplinkosaugos ataskaitos ištraukas. Ištraukos taip pat turi atitikti III priedo 3.5 punkto a–f papunkčių reikalavimus ir būti aktualios, reikšmingos, neapgaulingos ir neklaidinančios.

Aplinkosaugos ataskaitos ištraukas, pateikiamas kartu su EMAS emblema, reikia patvirtinti atskirai. Laiko, pastangų ir išlaidų galima sutaupyti nurodžius, kurias ištraukas ketinama taip pateikti, kad jas galima būtų patvirtinti kartu su ataskaita.

Informacijos apie emblemos vartojimą pateikta šio sprendimo III priede esančiose Komisijos rekomendacijose.

4. AUDITO DAŽNUMAS

4.1. Reikalavimas

II priedo 2.9 punkte dėl audito dažnumo sakoma, kad „bet kurios veiklos tikrinimo dažnumas priklauso nuo:

- veiklos pobūdžio, apimties ir sudėtingumo,
- poveikio aplinkai reikšmingumo,
- kiekvieno ankstesnio audito metu nustatytų problemų reikšmės ir aktualumo,
- aplinkosauginių sunkumų atsiradimo istorijos.

Organizacija parengia savo audito programą ir nustato audito atlikimo dažnumą, atsižvelgdama į Komisijos rekomendacijas...“.

4.2. Tikslas

Taip siekiama užtikrinti, kad būtų parengta audito programa, užtikrinanti, kad vadovybei bus pateikta informacija, leidžianti jai apžvelgti organizacijos aplinkosaugos veiksmingumą ir aplinkosaugos vadybos sistemos efektyvumą bei kuria remiantis galima įrodyti, kad vadovybė valdo padėtį. Tuo taip pat remsis vertintojas rengdamas vertinimo programą ir derindamas ją su organizacija bei nustatydamas lankymosi organizacijoje dažnumą.

4.3. Rekomendacijos

Laikantis tinkamos audito programos rengimo tvarkos derėtų numatyti dažnesnį tos veiklos, produktų ir paslaugų auditą, kurios daro ar potencialiai gali daryti didžiausią poveikį aplinkai, palyginti su tokiais mažesnės svarbos veiksniais. Organizacija turėtų atlikti auditą bent kartą per metus, kadangi taip būtų lengviau parodyti organizacijos vadovybei ir vertintojui, kad organizacija valdo savo svarbius aplinkosaugos aspektus.

III PRIEDAS

EMAS EMBLEMOS NAUDOJIMO REKOMENDACIJOS

(visos nuorodos į priedus yra nuorodos į Reglamento (EB) Nr. 761/2001 priedus, jeigu aiškiai nėra nurodyta kitaip)

I. PRINCIPAI

Pagrindinė taisyklė

Šios rekomendacijos nepažeidžia Bendrijos teisės aktų arba nacionalinių teisės aktų ar techninių standartų, kurių nereguliuoja Bendrijos teisės aktai, ypač 1984 m. rugšėjo 10 d. Tarybos direktyvos 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos derinimo ⁽¹⁾ bei tuose teisės aktuose ir standartuose numatytų organizacijų prievolių.

1.1. EMAS emblemos tikslai

Vienas iš esminių dalykų Reglamente (EB) Nr. 761/2001 yra tai, kad numatoma keletas variantų, kaip suinteresuotoms šalims pranešti aplinkosaugos informaciją. Organizacijos skatinamos atsiskaityti visuomenei, savo klientams ir užsakovams apie savo aplinkosaugos veiksmingumą naudojantis šiomis papildomomis informavimo galimybėmis.

EMAS emblema yra Reglamento (EB) Nr. 761/2001 prekės ženklas. EMAS emblema skirta visuomenei ir kitoms suinteresuotoms šalims informuoti apie tai, kad organizacija:

- sukūrė ir įdiegė aplinkosaugos vadybos sistemą,
- metodiškai, objektyviai ir periodiškai tikrina tokios sistemos veiksmingumą,
- visuomenei ir kitoms suinteresuotoms šalims teikia informaciją apie aplinkosaugos veiksmingumą ir atvirai su jomis bendrauja,
- imasi aktyvių veiksmų, tinkamai rengia darbuotojus,

taip pat vykdo atitinkamuose aplinkosaugos teisės aktuose keliamus reikalavimus. Visų pirma ši emblema informuoja, kad organizacija rengia viešai skelbiamas, periodiškai aplinkosaugos ataskaitas, kurias patvirtino nepriklausomas vertintojas.

Atsižvelgiant į tai, EMAS emblemos funkcijos yra trejopos:

- nurodyti, kad organizacijos pateikiama informacija apie savo aplinkosaugos veiksmingumą yra patikima ir tikra,
- nurodyti, kad organizacija yra įsipareigojusi didinti aplinkosaugos veiksmingumą ir tobulinti patikimą savo aplinkosaugos aspektų vadybą,
- skleisti žinias apie sistemos egzistavimą visuomenėje, tarp suinteresuotų šalių ir organizacijų, pageidaujančių padidinti savo aplinkosaugos veiksmingumą.

Taigi Bendrija siekia padidinti EMAS vertę suteikdama naujų ir tikrų galimybių EMAS registruotoms organizacijoms įrodyti savo aplinkosaugos veiksmingumą ir įsipareigojimą saugoti aplinką, bendravimui su suinteresuotomis šalimis imantis pačių įvairiausių priemonių, siūlomų šiose rekomendacijose.

1.2. EMAS emblemos ir aplinkosauginio ženklavimo sistemų sąryšis (Reglamento (EB) Nr. 761/2001 8 straipsnio 2 dalis)

EMAS emblema reiškia, kad:

- registruotos organizacijos savo noru aktyviai stengiasi gerinti savo aplinkosaugos veiksmingumą siekdamos geresnio rezultato, negu reikalaujama teisės normose,

⁽¹⁾ OL L 250, 1984 9 19, p. 17.

- veikia aplinkosaugos vadybos sistema, kuria naudojantis siekiama organizacijos nustatytų tikslų, ir
- informacija, pateikta, pavyzdžiui, aplinkosaugos ataskaitoje yra patikima ir patvirtinta pripažinto aplinkosaugos vertintojo.

Kitaip negu EMAS emblemos, aplinkosauginio gaminių ir paslaugų ženklavimo ypatybės yra kitokios:

- jis savo pobūdžiu yra selektyvus ir reiškia lyginamąsias paženklintų ir nepaženklintų gaminių, veiklos ir paslaugų nuorodas,
- jis reiškia, kad laikomasi trečiosios šalies nustatytų ekologinių kriterijų, kuriuos atitinka tik kai kurie rinkoje esantys gaminiai,
- atitinkami kriterijai nustatomi (dauguma atvejų oficialiai) patvirtinta patariamąja tvarka.

Aplinkosauginio ženklavimo sistemos gali suteikti atitinkamos informacijos apie aplinkosaugos aspektus, susijusius su gaminiais ir paslaugomis.

EMAS emblema šių ypatybių neturi, ją draudžiama naudoti taip, kad dėl tų ypatybių kiltų painiava.

Organizacijos, vertintojai ir kompetentingos įstaigos turi užtikrinti, kad emblema nebūtų painiojama su aplinkosauginiu gaminių ženklavimu. Tuo tikslu organizacija turi kruopščiai išrinkti praneštiną informaciją ir pasirinkti tokias pranešimo priemones, kad dėl jų nekiltų jokios painiavos. Vertintojas, remdamasis III priedo 3.2 ir 3.5 punktuose nustatytais kriterijais ir vykdydamas V priede apibrėžtas pareigas, turi įvertinti, ar klientui numatytas perduoti pranešimas yra teisingas ir patikimas.

2. REGLAMENTE (EB) Nr. 761/2001 NUSTATYTI REIKALAVIMAI

2.1. Atitinkamos teisinės nuostatos

- a) 8 straipsnyje („emblema“) apibrėžiamos:
 - EMAS emblemos naudojimo sąlygos, būtent reikalavimą turėti galiojančią EMAS registraciją (1 dalis),
 - penkis skirtingus jos naudojimo atvejus (2 dalis) ir
 - atvejus, kai ją naudoti draudžiama, būtent ant produktų ar jų pakuočių ir darant lyginamąsias nuorodas (3 dalis);
- b) III priedo 3.5 punkte „Informacijos skelbimas“, be aplinkosaugos ataskaitos, dar numatomos visuomenės informavimo galimybės, o a–f papunkčiuose įvardijami reikalavimai, kurie turi būti vykdomi, jeigu pasirinkta informacija gaunama ir skelbiama su EMAS emblema. III priedo 3.5 punkte reikalaujama, kad ta informacija būtų:
 - tiksli ir neklaidinga,
 - pagrįsta ir įvertinama,
 - yra aktuali ir naudojama esant tinkamam kontekstui ar situacijai,
 - parodo bendrą organizacijos aplinkosaugos veiksmingumą,
 - greičiausiai negali būti klaidingai interpretuota,
 - yra reikšminga bendro poveikio aplinkai atžvilgiu.

Kai organizacijos naudoja EMAS emblema produktų, veiklos ir paslaugų reklamoje, kaip paašškinta šių rekomendacijų 5 skirsnyje, jos taip pat turi atsižvelgti į III priedo 3.5 punkto a–f papunkčių reikalavimus.

- c) IV priede „Minimalūs reikalavimai emblemai“ nustatomi du emblemos variantai: viename įrašas skelbia „įvertinta aplinkosaugos vadyba“ (1 variantas), kitame – „patvirtinta informacija“ (2 variantas). Abiem atvejais turi būti nurodytas organizacijos registracijos numeris.

IV priede nurodytą emblemos formą galima keisti tik šių rekomendacijų 2.2 punkte minimomis sąlygomis.

2.2. Emblemos naudojimas EMAS sistemai propaguoti

Pripažįstama, kad esama poreikio naudoti šią emblemą propaguojant EMAS sistemą. Šiuo atveju įrašai „patvirtinta informacija“ ar „įvertinta aplinkosaugos vadyba“ netinka, taip pat nereikia ir registracijos numerio. Taigi tada, kai emblema naudojama propaguojant EMAS sistemą, jos forma gali būti tokia: Tokia emblema gali būti naudojama,

pavyzdžiui:

- reklaminėje medžiagoje (ženkleliuose ir pan.),
- žurnalistų straipsniuose,
- Komisijos rekomendacijose,
- knygose ir leidiniuose apie EMAS,

jeigu:

- ji nėra naudojama kartu su organizacijos pavadinimu ir
- tai nereiškia ir nekuria EMAS registracijos įspūdžio arba, kad tokios formos emblemos naudotojas nori ką nors pranešti apie savo veiklos, produktų ir paslaugų aplinkosaugos aspektus.

2.3. Emblemos funkcijos skirtingų tipų informacijoje (Reglamento (EB) Nr. 761/2001 8 straipsnis ir IV priedas)

Kadangi emblemos 1 variantas nurodo, kad organizacijoje veikia aplinkosaugos vadybos sistema, atitinkanti EMAS reikalavimus, 2 variantas praneša, kad konkreti informacija, skelbiama kartu su tokia emblema yra patvirtinta pagal EMAS.

EMAS reglamento 8 straipsnio 2 dalyje apibūdinami penki skirtingi emblemos naudojimo atvejai:

- a) pateikiant III priedo 3.5 punkte minimą patvirtintą informaciją tais atvejais, kurie nurodyti šiose rekomendacijose. Šiuo atveju emblema nurodo, kad informacija paimta iš patvirtintos aplinkosaugos ataskaitos ir atitinka III priedo 3.5 punkto reikalavimus (2 variantas);
- b) pateikiant patvirtintas aplinkosaugos ataskaitas: pabrėžiamas dalyvavimas sistemoje ir parodoma, kad ataskaitos turinys yra patvirtintas (2 variantas);
- c) registruotų organizacijų firminiuose blankuose (1 variantas);

- d) pateikiant informaciją, reklamuojančią organizacijos dalyvavimą EMAS: pranešama, kad organizacija dalyvauja EMAS. Emblemos 1 variantas gali būti naudojamas, pavyzdžiui, lentelėse, ant pastatų, interneto svetainėse, kvietimuose ir pan.;
- e) reklamuojant produktus, veiklą ir paslaugas, bet tik tais atvejais, kurie nurodyti šiose rekomendacijose, užtikrinančiose, kad emblema nebus painiojama su aplinkosauginiu gaminių ženkliniu (2 variantas).

Visais tais atvejais turi būti matomas aiškus ryšys su organizacijos pavadinimu.

Emblemą naudojančios EMAS registruotos organizacijos turi atkreipti dėmesį į tai, kad naudojant emblemą nebūtų klaidinama visuomenė. Pavyzdžiui, nė vienai organizacijai neleidžiama naudoti emblemos keliant painiavą ar klaidinant visuomenę pareiškimais, kad organizacija įvykdė ką nors „panašaus“ į EMAS reglamento reikalavimus arba atliko ką nors savaip „vadovaudamasi“ reglamentu.

Kadangi emblemos naudojimas ataskaitoje ir firminiuose blankuose buvo aptartas Reglamente (EEB) Nr. 1836/93 ⁽¹⁾, Reglamentas (EB) Nr. 761/2001 leidžia naudoti emblemą keliais naujais atvejais, kurie aptariami tolesniuose punktuose.

3. REKOMENDACIJOS DĖL EMBLEMOS NAUDOJIMO SU INFORMACIJA, IŠRINKTA IŠ APLINKOSAUGOS ATASKAITOS (Reglamento Nr. 761/2001 8 straipsnio 2 dalis ir III priedo 3.5 punktas)

3.1. Bendrieji reikalavimai

Naudojant emblemą (2 variantą) su rinktine informacija, turi būti vykdomi III priedo 3.5 punkte įvardyti reikalavimai.

Yra platus skelbimo formų pasirinkimas, pvz.:

- informaciniai lankstinukai,
- informaciniai lapeliai,
- dalomoji medžiaga,
- reklaminiai skelbimai laikraščiuose,
- skyriai apie aplinkosaugą leidiniuose, kurių pagrindinė tema nėra susijusi su aplinkosauga,
- interneto svetainės ir pan. bei
- reklaminiai skelbimai per televiziją.

Ar emblema naudojama tinkamai, nepriklauso nuo informacijos teikimo techninių priemonių. Bendras reikalavimas, kurį reikia vykdyti minėtais atvejais naudojant emblemą yra:

Informacija, skelbiama kartu su emblema, turi būti matoma!

Jeigu visa leidinyje pateikiama informacija yra paimta iš aplinkosaugos ataskaitos ir patvirtinta vertintojo, emblemą galima naudoti bet kuriuo būdu, kuris laikomas tinkamu (pavyzdžiui, antraštiniame lape, reklaminio skelbimo viršuje, teksto fone ir pan.).

Patvirtinta informacija turi būti aiškiai išskirta iš likusio teksto, pavyzdžiui, rėmeliais, kitokiu maketavimu, spalva, dydžiu ar šriftu), jeigu ji:

- yra tik kito (pvz., techninio turinio ar verslo) leidinio dalis arba
- pateikiama kartu su kita, nepatvirtinta aplinkosaugos informacija (pvz., viena didesnio teksto pastraipa arba viena įmonės ataskaitos skiltis ir pan.).

⁽¹⁾ OL L 168, 1993 7 10, p. 1, panaikintas Reglamentu (EB) Nr. 761/2001.

Emblema turi būti tokioje vietoje, kad ją neabejotinai galima būtų susieti su patvirtinta informacija.

3.2. Pavyzdžiai

Tolesni pavyzdžiai iliustruoja šių rekomendacijų 3.1 punkte registruotoms organizacijoms nustatytus principus. Visais leidžiamais atvejais turi būti laikomasi III priedo 3.5 punkto a–f papunkčiuose nustatytų kriterijų. Jeigu atvejis apibūdintas kaip neleidžiamas, nurodoma, kurių III priedo 3.5 punkte nustatytų kriterijų nesilaikoma.

Nr.	Pavyzdys	Įvertinimas
1.	Emblema (2 variantas) valdžios institucijoms skirto atitinkamų ir patvirtintų veiksmingumo duomenų rinkinio antraštėje	Leidžiama
2.	Emblema (2 variantas) dalomojoje medžiagoje darbuotojams, kurioje yra tik patvirtinta informacija apie aplinkosaugos vadybos sistemos veikimą	Leidžiama
3.	Emblema (2 variantas) klientams ir tiekėjams skirto lankstinuko, kurio turinį sudaro iš patvirtintos aplinkosaugos ataskaitos paimta informacija, viršelyje	Leidžiama
4.	Emblema (2 variantas) organizacijos steigėjos, kurią sudaro registruotos ir neregistruotos antrinės įmonės, metinėje aplinkosaugos ataskaitoje, pateikiamoje skyriaus apie patvirtintą aplinkosaugos vadybos sistemą kai kuriose, aiškiai įvardytose organizacijos dalyse, registruotose EMAS, pradžioje	Leidžiama
5.	Emblema (2 variantas) įmonės, kurios kai kurios dalys nėra registruotos, aplinkosaugos ataskaitos viršelyje	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, d, e ir f papunkčiai
6.	Emblema (2 variantas) organizacijos veiklos ataskaitos viršelyje (visa organizacija registruota)	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, d, e ir f papunkčiai
7.	Emblema (2 variantas) veiklos ataskaitoje pateikiamo patvirtintų aplinkosaugos duomenų rinkinio fone	Leidžiama
8.	Emblema (2 variantas) patvirtintos informacinės medžiagos vartotojams apie tinkamą produkto šalinimą fone	Leidžiama
9.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos aplinkosaugos informacijos organizacijos interneto svetainėje	Leidžiama
10.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtinto užrašo, skelbiančio „Nuo 1995 m. iki 1998 m. mes sumažinome mūsų sunkvežimių parko suvartojamo dyzelino kiekį 20 % iki xy litrų 100 km“, ant registruotos platinimo įmonės sunkvežimio greta įmonės pavadinimo	Leidžiama
11.	Emblema (2 variantas) šalia užrašo „Mes teikiame platinimo paslaugas nekenkdami aplinkai“ ant sunkvežimio, paženklinto mažmenininko fabriko ženklų	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, b, c, d, e ir f papunkčiai
12.	Emblema (2 variantas) mažmenininko išleisto katalogo puslapyje, kuriame pateikti patvirtinti informacijos reikalavimai tiekėjams	Leidžiama

4. REKOMENDACIJOS DĖL EMBLEMOS NAUDOJIMO REKLAMOJE, PROPAGUOJANČIOJE ORGANIZACIJOS DALYVAVIMĄ SISTEMOJE (Reglamento Nr. 761/2001 8 straipsnio 2 dalies d punktas)

4.1. Bendrieji reikalavimai

Naudojant emblema (1 variantą) pagal 8 straipsnio 2 dalies d reikalavimus siekiama informuoti visuomenę ir suinteresuotas šalis apie tai, kad organizacija yra registruota. Todėl būtina, kad emblema būtų aiškiai ir nedviprasmiškai susieta tik su registruota organizacija. Reikia vengti painiavos su EMAS neregistruotomis organizacijomis.

Registruotos organizacijos ir jų naudai dirbantys ryšio paslaugų teikėjai turi nesudaryti įspūdžio, kad pastarieji patys yra įvykdę EMAS reikalavimus, jeigu taip nėra.

4.2. Pavyzdžiai

Tolesni pavyzdžiai iliustruoja minėtus principus registruotoms organizacijoms:

Nr.	Pavyzdys	Įvertinimas
1.	Emblema (1 variantas) informacinio lankstinuko (kuriame nėra informacijos apie aplinkosaugą) viršelyje (visa organizacija registruota)	Leidžiama
2.	Emblema (1 variantas) organizacijos veiklos ataskaitos viršelyje (ne visa organizacija registruota)	Neleidžiama, nes yra būtina, kad būtų registruota visa organizacija
3.	Emblema (1 variantas) organizacijos veiklos ataskaitos viršelyje (ne visa organizacija registruota)	Leidžiama
4.	Saugyklos rezervuaras registruotoje teritorijoje su ant jo nupiešta emblema (1 variantas)	Leidžiama
5.	Emblema (1 variantas) dviejų įmonių (viena registruota, kita ne), skelbiančių apie aplinkosauginį bendradarbiavimą tiekimo grandinėje, bendro skelbimo laikraštyje fone	Neleidžiama, kadangi kuriamas įspūdis tartum abi įmonės būtų registruotos EMAS
6.	Emblema (1 variantas) mažmenininko išleistame kataloge šalia tiekėjų (iš kurių keli neregistruoti) gaminių firminių pavadinimų sąrašo	Neleidžiama, kadangi kuriamas įspūdis tartum visi tiekėjai būtų registruoti EMAS
7.	Emblema (1 variantas) šalia registruoto gamintojo pagaminto lėktuvo, eksploatuojamo neregistruotos oro linijų įmonės, išorinių durų	Neleidžiama, kadangi kuriamas įspūdis tartum oro linijų kompaniją eksploatuotų lėktuvą pagal EMAS reikalavimus
8.	Emblema (1 variantas) ant autobuso greta autobusų eksploatuojančios registruotos viešojo transporto įstaigos pavadinimo	Leidžiama
9.	Emblema (1 variantas) greta registruotos organizacijos pavadinimo ant tos organizacijos transporto priemonių	Leidžiama
10.	Emblema (1 variantas) lentelėje šalia įėjimo į registruotą universalinę parduotuvę	Leidžiama
11.	Emblema (1 variantas) registruotos viešosios institucijos naudojamuose blankuose	Leidžiama

5. REKOMENDACIJOS DĖL EMBLEMOS NAUDOJIMO PRODUKTŲ, VEIKLOS IR PASLAUGŲ REKLAMOJE
(8 straipsnio 2 dalies e punktas), (8 straipsnio 2 dalies a ir b punktai bei III priedo 3.5 punktas)

5.1. Bendrieji reikalavimai

Reglamente (EB) Nr. 761/2001, palyginti su Reglamentu (EEB) Nr. 1836/93, labiau pabrėžiami netiesioginiai aplinkosaugos aspektai. Čia pagrindinis dėmesys tenka produktų, veiklos ir paslaugų ypatybėms. Reglamente siekiama paraginti organizacijas kartu su jų produktais skelbti informaciją apie savo aplinkosaugos veiksmingumą bei naudoti savo rinkodaros priemones EMAS tikslams propaguoti. Tai apima ir netiesiogiai su produktais susijusius aplinkosaugos aspektus, taip pat tiesiogines produktų ypatybes, jeigu jas patvirtino vertintojas.

Emblemos jokių būdu negalima naudoti pavieniui produktų, veiklos ir paslaugų reklamoje (kaip aplinkosauginio ženklavimo). Būtina, kad būtų aiškus matomas ryšys su patvirtinta informacija. Patvirtinta informacija turi būti išskirta iš kitos pateikiamos informacijos.

Informacija, skelbiama kartu su emblema, turi būti parinkta laikantis III priedo 3.5 punkto a–f papunkčiuose išvardytų principų.

Remiantis 8 straipsnio 2 dalies e punktu kartu su a ir d punktais, EMAS emblema leidžiama naudoti siekiant:

- nurodyti, kad organizacija dalyvauja EMAS (1 variantas),
- pranešti tą faktą, kad produktas buvo pagamintas, veikla atliekama ir paslaugos suteiktos EMAS registruotos organizacijos (1 varianta), ir
- padidinti patvirtintos informacijos, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su produktais, veikla ir paslaugomis, įtikimumą (2 variantas).

Būtina, kad būtų aiškiai matomas ryšys su patvirtinta informacija. Visą veiklą, susijusią su kartu su emblema skelbiama informacija, turi valdyti registruota organizacija.

Emblema galima naudoti įvairiais skirtingais būdais, pvz.:

- spausdintinėje reklaminėje produktų medžiagoje (pvz., laikraščiuose, kataloguose ir pan.),
- naudotojo instrukcijose,
- kitose žiniasklaidos priemonėse (pvz., televizijoje, interneto svetainėse ir pan.),
- ant lentynų, stovų, kur produktai, veikla ir paslaugos pristatomos klientams,
- parodų stenduose ir pan.

Emblema naudojanti organizacija turi prižiūrėti, kaip emblema pateikiama ir už tai atsakyti. Tarp emblemos ir veiklos, produkto ar paslaugos, su kuria emblema siejama, turi būti aiškiai nustatytas ryšys.

Taip pat reikia pabrėžti, kad tai, ar emblema naudoti galima, ar ne, priklauso ne nuo techninio jos pateikimo būdo, o nuo skelbiamos informacijos turinio. Kiekvieną kartą turi būti aišku, kokią informaciją organizacija turi omenyje.

a) informacija, netiesiogiai susijusi su produktu, veikla ar paslauga:

Jeigu emblema (2 variantas) siekiama nurodyti vieną iš toliau išvardytų dalykų, reklaminiame skelbime turi būti pateikiama atitinkama patvirtinta informacija, kuri turi būti atpažįstama kaip informacija, susijusi su konkrečiomis organizacijos aplinkosaugos vadybos patvirtintomis ypatybėmis:

- atitinkamų gamybos procesų veiksmingumo ypatybės,
- organizacijos aplinkosaugos vadybos ypatybės,

- aplinkosaugos politika, tikslai ir uždaviniai,
- bendri aplinkosaugos veiksmingumo duomenys.

Negalima skelbti nepagrįstų pareiškimų apie aplinkosaugos aspektus, kuriuos organizacijos aplinkosaugos vadyba apima nepakankamai;

b) informacija, tiesiogiai susijusi su produktu, veikla ar paslauga:

Jeigu emblema (2 variantas) siekiama nurodyti vieną iš toliau išvardytų dalykų, reklaminiame skelbime turi būti pateikiama atitinkama patvirtinta informacija, kuri turi būti atpažįstama kaip informacija, susijusi su konkrečiomis patvirtintomis produkto ypatybėmis:

- su aplinkosauga susijusios paties produkto, veiklos ar paslaugos ypatybės,
- produkto ypatybės jo naudojimo tarpsniu ar jam praėjus,
- produktų ar paslaugų aplinkosaugos veiksmingumo padidinimas,
- su produktais ar paslaugomis susiję aplinkosaugos politikos tikslai ir uždaviniai,
- su produktu, veikla ar paslauga susiję aplinkosaugos veiksmingumo duomenys.

Negalima skelbti nepagrįstų pareiškimų apie aplinkosaugos aspektus, kuriuos organizacijos aplinkosaugos vadyba apima nepakankamai.

Turi būti laikomasi trijų pagrindinių taisyklių, kada emblemos naudoti negalima. Draudžiama emblemą naudoti:

- ant produktų ir jų pakuočių,
- darant lyginamąsias nuorodas į konkuruojančius produktus, veiklą ar paslaugas, ir
- produktų reklaminiuose skelbimuose, nepateikiant aiškios informacijos ar nuorodų apie organizacijos arba atitinkamo produkto ypatybes.

Taigi EMAS emblema vartotojui nepraneša jokios informacijos (skirtingai nuo aplinkosauginio ženklavimo), tačiau liudija, kad pateikta informacija yra patvirtinta. Kitaip sakant, ji yra „informacijos patikimumo ženklas“, o ne „prašesnio produkto ženklas“.

Be to, visada, kai tik atitinkama produktui, veiklai ar paslaugai taikoma aplinkosauginio ženklavimo sistema (t.y., kai yra nustatyti ES arba nacionalinės aplinkosauginio ženklavimo sistemos reikalavimai), galioja tokie reikalavimai:

- organizacija ir vertintojas turi imtis būtinų ir konkrečių priemonių, kaip nustatyta pirma pateiktuose bendruose principuose ir iliustruota pavyzdžiais, kad būtų išvengta painiavos su esamu aplinkosauginiu ženklavimu,
- organizacijos ir vertintojai, tikrindami informaciją, teikiamą pagal III priedo 3.5 punkto a–f papunkčių reikalavimus, turi atsižvelgti į produktui taikomus aplinkosauginio ženklavimo kriterijus,
- turi būti atsižvelgta į visas aplinkosauginio ženklavimo sistemas, susijusias su rinka, kurioje bus naudojama emblema,
- jokių būdu negalima remtis nustatytais atitinkamo aplinkosauginio ženklavimo kriterijais.

5.2. Pavyzdžiai

Tolesni pavyzdžiai iliustruoja šių rekomendacijų 5.1 dalyje pateiktus principus. Visais leidžiamais atvejais turi būti laikomasi III priedo 3.5 punkto a — f papunkčiuose nustatytų kriterijų. Jeigu atvejis apibūdintas kaip neleidžiamas, nurodoma, kurių III priedo 3.5 punkte nustatytų kriterijų nesilaikoma.

Nr.	Pavyzdys	Įvertinimas
1.	Emblema (1 variantas) šalia patvirtintos informacijos „pagaminta EMAS registruotos organizacijos“ reklaminiame skelbime	Leidžiama
2.	Emblema (1 arba 2 variantas) šalia patvirtintos informacijos „aplinkosaugos požiūriu už kitus pranašesnis produktas“	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, b, c, d, e ir f papunkčiai
3.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos „Nuo 1996 m. iki 1999 m. energijos suvartojimo efektyvumas gamyboje padidėjo 20 %“	Leidžiama
4.	Emblema (1 arba 2 variantas) produkto nuotraukoje nesant jokios kitos informacijos	Neleidžiama, nes gali būti supainiota su produkto ženklu
5.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos „1988 m. 60 % mūsų tiekėjų buvo registruoti EMAS“	Leidžiama
6.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos: „Kasmet atnaujinamą aplinkosaugos ataskaitą galite rasti...“	Leidžiama
7.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos: „Palyginti su 1997 m. modeliu, produkto suvartojamos energijos kiekis sumažėjo 10 %“	Leidžiama
8.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtinto banko pareiškimo apie aplinkosaugos aspektų įtraukimą į jo nustatytus investavimo kriterijus	Leidžiama
9.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtinto pareiškimo mažmenininko kataloge, įvardijančio jo tiekėjams nustatytus kriterijus	Leidžiama
10.	Emblema (2 variantas) mažmenininko kataloge pateiktame pareiškime, skelbiančiame „Nuo 1998 m. mūsų parduodamų gaminių poveikis aplinkai sumažėjo 20 %“	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, b, c ir e papunkčiai
11.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos, skelbiančios „palyginti su 1997 m. modeliu, keliamas triukšmas sumažėjo 10 %“. Yra aplinkosauginis ženklavimas, reikalaujantis žemesnio, nei produkto darbo charakteristikos, triukšmo lygio. Į aplinkosauginio ženklavimo kriterijus atsižvelgta	Leidžiama
12.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos, kurioje teigiama, kad 1999 m., palyginti su 1998 m., 20 % sumažėjo nusiskundimų dėl nemalonaus kvapo skerdykloje	Leidžiama
13.	Emblema (2 variantas) šalia naftos perdirbimo gamyklos pareiškimo, kuriame teigiama, kad vienai tonai benzino pagaminti sunaudota 10 % mažiau popieriaus	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto d ir f papunkčiai
14.	Emblema (1 arba 2 variantas) šalia neregistruoto kurorto nuotraukos registruotos kelionių agentūros kataloge	Neleidžiama, kadangi organizacija, su kuria susiejama emblema (kurortas), neregistruota
15.	Emblema (2 variantas) kelionių agentūros katalogo 2 puslapyje, kuriame pateikiama patvirtinta informacija apie priemones, kurių imtasi aplinkos nežalojančio turizmo srityje	Leidžiama
16.	Emblema (2 variantas) popieriaus gamintojo reklaminiame skelbime, kuriame pateikiama patvirtinta informacija apie tiekėjams keliamus miškotvarkos reikalavimus	Leidžiama
17.	Emblema (2 variantas) šalia patvirtintos informacijos oro linijų kompanijos žurnale, keleiviams platinamame lėktuvuose	Leidžiama

Nr.	Pavyzdys	Įvertinimas
18.	Emblema (2 variantas) sugeriamojo popieriaus reklamos skelbime šalia teiginio „Mūsų pasiektas perdirbamų medžiagų kiekis atitinka „Mėlynojo angelo“ reikalavimus“	Neleidžiama, pažeisti šių rekomendacijų reikalavimai (5.1 punktas)
19.	Emblema (2 variantas) šaldytuvo reklamos skelbime, kuriame sakoma „Mes pasiekėme 10 % geresnių rezultatų, negu reikalaujama pagal ES aplinkosauginio ženklavimo sistemą“	Neleidžiama, pažeisti šių rekomendacijų reikalavimai (5.1 punktas)
20.	Emblema (2 variantas) kompiuterį, kuriame yra neregistruotų įmonių tiekiamų sudėtinių dalių, reklamuojančiame skelbime, kuriame sakoma „Eksploatacijos metu aplinkai daromas poveikis sumažintas pagal EMAS reikalavimus“	Neleidžiama, pažeisti III priedo 3.5 punkto a, b, e ir f papunkčiai